

SLOVENSKI NAROD

Vsebina vsek dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrt. & Din 2., do 100 vrt. & Din 2.50, od 100 do 300 vrt. & Din 3., večji inserati petit vrt. & Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« večja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon: št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66 podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Mirovna ponudba Abesinije

Abesinija nudi Italiji del Ogadenske dežele, če dobi zato izhod na morje in posojilo — Italija se še ni izjavila

Pariz, 13. avgusta. — V abesinskem vprašanju je nastal važen preokret, ki zoper daje nekaj nade, da se bo posredalo najti način za mirno poravnava spor med Italijo in Abesinijo. Kakor znano, si Anglija najbolj prizadeva do seči mirno poravnava in je v to svrbo izdelala že več predlogov, ki so sedaj predmet diplomatskih razgovorov med zainteresiranimi veleslamsimi. Najvažnejši je vsakokor predlog, ki gre za tem, da bi dobila Italija nekatere važne koncesije, zlasti na gospodarskem področju, ki bi ji omogočale primerno ekspanzijo in povečanje njene kolonialne posesti v vzhodni Afriki. Po daljšem prigovaranju se je Angliji posredovalo pridobiti za te svoje predloge tudi abesinskega cesarja. V svoji izjavi, ki jo je podal včeraj, je abesinski cesar naglasil, da ne bi nikdar pristal na okrnitev abesinske samostojnosti, da pa prav tako nima prav nikačnih interesov na tem, da bi škodoval Italiji. Abesinija želi mir z vsemi in hoče sodelovati z drugim narodi in državami na vseh poljih, da bi pospešila svoj lastni gospodarski in kulturni napredok. Zato pa je Abesiniji neobhodno potreben izhod na morje. Za to ceno je prigovarjena na dalekosežne koncesije. Ako dobi finančno in gospodarsko podporo za svoj napredok, je pripravljena odstopiti del ogadenske dežele. O tem predlogu bo govorila tudi na konferenci Anglije, Francije in Italije, ki se setane te dni v Parizu. Osnova te konference je pogodbila iz leta 1906, ki jamči za neodvisnost Abesinije. Zato Abesinija mirnega srca čaka na izid te konference vsak čas pripravljena braniti svojo neodvisnost tudi z orožjem, ako ostanejo vse miroljubne ponudbe za man.

Ta izjava abesinskega cesarja je napolnila v Parizu in Londonu najboljši vtič, ter povečala upanje na mirno poravnava. Odstop dela Ogadenske dežele predstavlja po mnenju pariških in londonskih diplomatskih krogov tako večno koncesijo, kakor je ni bilo pričakovati. Dežela je sedaj sicer dokaj zapuščena vendar pa bi se dala v par letih obdelati in spremeniti v rodovitno pokrajino, zlasti ker je prilika za oddavanje in namakanje. Mnogo več preglavje po povrzo koncesija, ki jo za ta zahteve Abesinija, namreč izhod na morje in pristanišče. Tu nastaja vprašanje, kdo naj odstopi Abesiniji luko. Ogadensko deželo bi dobila Italija, toda Italija nima nobene pripravnosti, ki bi jo mogla odstopiti Abesiniji. S samega souporabu luke se abesinski cesar po pariških informacijah ne bi zadovoljil. Kar s tice zahtevanega posojila, bi se dala zadeva lažje urediti.

Kar se tiče Italije, še ni znano, kakšno stališče bo zavzela glede abesinske ponudbe. Toda v londonskih krogih opozarjajo na to, da je slične predlage stavljele že svoječasno Eden, da pa jih je Mussolini odklonil. Malo je zato verjetno, da bi jih sedaj sprejel, ko prihaja od abesinskega cesarja. Zato smatrajo, da bo predvsem naloga konference treh velesil v Parizu, da pošte najboljši izhod ter najde formuliro, ki bi spravila v sklad zahteve Italije in Abesinije in preprečila oborožen spošpad v Afriki. V nasprotnu s stališčem Italije pa smatrata Francija in Anglia, da bodo sklepi te konference veljavni le, če bo na nje pristala tudi Abesinija.

Rim rezerviran

Pariz, 13. avgusta. — Zanimanje političnih krovov je osredotočeno na skorajno konferenco treh velesil o italijansko-abesinskom sporu. Angleški minister za zadeve Društva narodov Eden bo najbrže jutri prispel v Pariz. Z italijansko strani se bo razen barona Aloisija udeležil koferenca tudi novoimenovan italijanski poslanik v Pariz. Cerutti, ki pride v sredo tjačaj. Izjava na abesinskega cesarja, da bi Abesinija za večje posojo in pristanišče odstopila Italiji del svojega ozemlja, je v Franciji dvignila upanje za mirno ureditev sporu. Domnevajo, da te izjave ni podal brez namena nepravno pred začetkom pariške konferenice.

L'Intransigeant se boji, da se bo Italija ne bo zadovoljila s skrajno pustim ozemljem, ki ga je abesinski cesar predlagal v zameno za pristanišče in denar. Razen tega se pojavlja tudi vprašanje, katero pristanišče naj bi dobila Abesinija in kdo naj bi ga

Angleška politika

Naraščanje vpliva Italije v Afriki in v Sredozemskem morju gre Angležem zelo na živce

Pariz, 13. avgusta. — Londonski dopsnik »Echo de Paris« poroča, da je odgovor odločilnih angleških krogov proti italijanskemu napadu na Abesinijo izvena in dan večji. Ne samo, da so se vsi italijanski poskusi za posojilo na angleških trigh ponosrečili in da je angleška vlada neposredno posredovala v Ameriki in v Franciji, da bi preprečila ugodevitev italijanskim potrebam po denarju, je tudi mednarodni niklov trust stavil takšne zahteve za dobavo nikla, da so se pogajanja razbila. Dalje je abesinska vlada oddala neki švicarski družbi, za katero je angleški kapitul, gradnjo ceste, ki naj bi vezala Adžis Abebo s Sudanom. Ta cesta je večjega strategičnega pomena, ker bi omogočila Abesiniji naglo preskrbo z orodjem in municijo ter dala možnost, da bi Anglija lahko pošiljala svoje čete za zaščito jezera Tsana. Anglija podpira dalje prizadevanje Grčije za restitucijo monarhije in nobenega dvojnega, obenem pa si zagotoviti neoviran dohod do Rdečega morja.

Kellogg proti Italiji

Newyork, 13. avgusta. AA. V Saint Paulu je govoril bivši hržavni tajnik za zunanjje zadeve Frank Kellogg, glavni podpredstnik Briandovega Kelloggovega pakta o italijansko-abesinskem sporu. Poudaril je, da Italijani nimajo nikakoga razloga za vojno proti Abesiniji. Države, ki so podpisale Kelloggovo pakto, so dolžne ta sklep spoštovati. Pogodbajo je takšega značaja, da se z njeno pomočjo prav lahko prepreči vojna v vzhodni Afriki. Potrebno je le, da države, ki so sklenile, vzajemno pritočno izpolnjevati določene sanacije napram nim, ki jo nameravajo priderati.

Preokret na Madžarskem?

Razvoj mednarodne politike sili Madžarsko k preorientaciji — Na vidiku zbljanje z Malo antanto

Budimpešta, 13. avgusta. r. Madžarsko javnost je začasna rešitev italijansko - abesinskega spor v Zenevi razočarala. Pričakovali so razpad mirovne fronte in skalitveni mednarodnega reda, ki si ju madžarski nacionalisti žele v mnemenu, da bi potem lažjo dosegli svoje cilje. Madžarski listi so sedaj omilili svoje navdušenje za vojno. Pred leti so na Madžarskem z radostjo sprejemali napovedi iz Rima, ki so govorile o odločilnih letih 1934 do 1936, ker so menili, da se Italija pripravlja za akcijo v srednjem Evropi. Sedaj spoznavata Madžarska, da je odvisna od italijanske kolonialne politike in polagoma se pripravlja za revizijo oficilne politike, proti kateri je bilo v madžarskih gospodarskih krogih opozarjajo na to, da je slične predlage stavljele že svoječasno Eden, da pa jih je Mussolini odklonil. Malo je zato verjetno, da bi jih sedaj sprejel, ko prihaja od abesinskega cesarja. Zato smatrajo, da bo predvsem naloga konference treh velesil v Parizu, da pošte najboljši izhod ter najde formuliro, ki bi spravila v sklad zahteve Italije in Abesinije in preprečila oborožen spošpad v Afriki. V nasprotnu s stališčem Italije pa smatrata Francija in Anglia, da bodo sklepi te konference veljavni le, če bo na nje pristala tudi Abesinija.

Bivši ministrski predsednik grof Stefan Bethlen je izjavil v listu »A Reggeli« da je resitev srednje-evropskih vprašanj in podumavskega pakta ovisna od postopanja Rusije in Nemčije ter ne zgodil od politike Italije in Francije. Na

Italijanski manevri

Velike vojaške vaje na Brennerju — Pri manevrih sleduje tudi oddelki avstrijske vojske in Heimwehra

Dunaj, 13. avgusta. r. Ravnatelj za javno varnost na Tirolskem objavlja uradno: Prihodne dni se prične na italijanski meji ob Brennerju veliki manevri italijanske vojske. Spričo tega se opozarjajo vse turisti, da je prehod preko meje, zlasti pa vsako fotografiranje na meji v teh dneh najstrožje zabranjeno, ker imajo italijanske obmejne oblasti nalog postopati najstrožje proti vsakomur, ki bi to prepovedal.

V zvezi z manevri italijanske vojske se zatrjuje v dunajskih krogih, da imajo ti manevri v neki meri demonstrativni značaj. Dokažejo naj, da Italija vojaško zaradi ekspedicije proti Abe-

siniji v Evropi ni prav nič oslabljena ter da bi mogla v primeru potrebe postaviti na severno mejo dovoljno številno vojaštvo.

Značilne so tudi vesti, da bodo dne teh manevrov sodelovali tudi oddelki avstrijske vojske, zlasti pa Heimwehra. V to svrbo je bilo zadnje dni transporuiranih v tirolske planine nad 6.000 mož, ki bodo pod vodstvom italijanskih oficirjev sodelovali pri vojaških vajah. Uradno te vesti demantirajo, vendar pa se uporno vzdržujejo, če da se hoče na ta način zasigurati doseganje med avstrijsko in italijansko vojsko in enotno izvajanje avstrijske vojske.

Na razvalinah zakonske zvestobe

Kazenska razprava proti posestniku Jungeru z Rodnega vrha, ki je letos v maju zakljal svojo ljubico

Rodni vrh, ki leži ob vznožju Haloz, je prijazen kraj. Letos v maju pa je doživel kravato tragedijo, ki je spravila zatočeno klop 37letnega posestnika Janeza Jungerja, ker je iz sovrašta in po zrelem prevdarku zakljal svojo sosedo Lizo Hostnikovo. Otoženi Junger se je dano dopoldne zagovarjal pred velikim kazenskim senatom mariborskogorkega okrožnega sodišča.

Srečno družinsko življenje

Iz precej obširne obtožnice, ki jo je zastopal šef državnega tožilstva v Mariboru g. dr. Zorjan, posnemamo naslednje žalostne okoljčine, ki so pripravile nekdaj pridnega in uglednega posestnika Janeza Jungerja, da je postal morilec. Junger se je kmalu po končani vojni prizadel na Rodni vrh. Za svojo živiljenško družico si je izbral vlogo Marije, ki je izgubila moža v svetovni vojni. Posestvo je bilo sicer majhno, toda z ženo sta ga obdelovala pridnih rok. V zakonu se jima je rodilo 6 otrok, od katerih pa so trije umrli. Junger je živel v zelo dobrih odnosih tudi s svojimi sosedi, zlasti pa s sosedom Hostnikom.

Preokret: prvi krest

Ko je leta 1929 pobrala Hostnika nedadna smrt, je Junger pomagal pri delu in kakor že kolik je bilo ubogi vdovi. To pa ni ostalo brez posedice. Osvrnil si je popolnoma sosedo Lizo in ljubco, da je zatočeno na polju in tam jo je opazil, ko se je opoldne vrnil domov. Poiskal je dolg kuhinjski nož, ga skril v žep in se podal na polje, kjer je žalil na svojo žrtev. Ko se je Liza vrnila proti svojemu domu po občinski cesti, jo je napadel brez besed. V trebuhji je zasadil nož, Liza je omahnila in se zgrudila na tla v mlako krvi. Mrtvo je našla na cesti njena sestra. Vest o njeni tragični smrti pa je presuniла vse domačine.

Po groznom dejanju se je Junger polegal domov, poklical svojo ženo in ji dal 40 Din rekoč: »Tu imam za galie. Stořil sem, kar sem misil, in sedaj grem. Če ostanem živ, boste še kaj slišali o meni. Zbogom!« Nato se je praznično preoblekel in se podal na Ptuj, kjer se je sam javil orožnikom.

Pred sodniki

Skrušen je dano dopoldne stopil Junger obtožen hudega umora, pred mariborsko sodnico. Za razpravo je bil v Mariboru precejšnje zanimala in so jo prišli poslušati tudi Jungerjevi domači. Na predsednikova vprašanja je Junger odgovarjal brez obotavljanja in je takoj v začetku priznal, da je kriv. Podrobno je nato opisal tragičen dogodek, ki ga spravil na zatočno klop.

Sodba

Junger je bil obsojen na 15 let robije in na trajno izgubo častnih državljanskih pravic. Poleg tega mora plačati za pogrebne stroške 420 Din. a materi ubite Hostnikove pa 3000 Din odiskodnine. Prav tako mora plačati za oba nezakonska otroka pa 3000, za zakonsko otroka pa po 1000 Din. Junger je sodbo sprejel.

Prokletstvo alimentov

Liza je tožila Jungerja za alimente in pri tujem sodišču ga je obodilo, da mora plačati za vsakega otroka po 30

Pariz, 13. avgusta. AA. Predsednik ministra za zunanje in zunanjega ministra Pierre Laval je sprejel novega jugoslovanskega poslanika dr. Božidarja Purića. Dr. Purić je pri ti priliki izročil ministru predsedniku Lavalu prepise svojih poverilnic.

Purić pri Lavalu

Pariz, 13. avgusta. AA. Predsednik ministra za zunanje in zunanjega ministra Pierre Laval je sprejel novega jugoslovanskega poslanika dr. Božidarja Purića.

Dr. Purić je pri ti priluki izročil ministru predsedniku Lavalu prepise svojih poverilnic.

Najhitrejši vlak

Berlin, 13. avgusta. AA. Razen že znanih prog Berlin-Hamburg in Berlin-Köln, kjer vozijo vlaki novega tipa in velike hitrosti, je od danes sličen vlak v prometu tudi na proggi Berlin-Frankfurt. Ta vlak doseže hitrost 170 km na uro. Do tej najhitrejši vlaki so potrebovali za to prog 6 in pol do osem ur, med tem ko bo novi vlak vozil samo pet ur.

Krvav dogodek v japonskem vojnem ministrstvu

Tokio, 13. avgusta AA. Aktivni podpolkovnik Nomenanore je včeraj v vojnom ministrstvu s sabljijo napadel načelnika splošnega oddelka generala Nagata in ga nevarno ranil. V vojaških krogih misijo, da je treba iskati razloge za napad na generala Nagata osebnih razprtij, nastala zaradi najnovejših velikih premestitev v vojski, ki so bile posledice želje, da se prepreči vmeševanje častnikov v politiko. V aferi je zapletena tudi skupina mlajših častnikov. Ni izključeno, da bo vojni ministr general Hajashi zaradi tega neizbjegljivega incidenta odstopil.

Avtobus na barko

London, 13. avgusta. AA. Reuter poroča iz Katra: Tu se je pripeljal dokaj redka nesreča. Neki avtobus, poln potnikov, je padel v prekop na neko barko, ki je bila prav tako polna potnikov in se je prevrnila. Dosej vedo za 20 mrtvih.

Slaba letina na Madžarskem

Budimpešta, 13. avgusta. AA. Ker je zadnje dve dni po Madžarskem močno deževalo, so začeli gospodarski krogi upati, da se bo letinja letina še popravila. Današnja žitna borza je bila že znatno pod vplivom boljših izgledov za letino. Razni spekulanti s krmom, koruzo, ovsem in drugimi poljskimi pridelki so začeli spet prodajati svoje zaloge.

Izjemno stanje v Siamu

Singapore, 13. avg

Ne zapirajte naših rudnikov!

Konferenca slovenskih gospodarskih organizacij, strokovnih združenj in organizacij delavstva

Ljubljana, 13. avgusta.

V zbornici za TOI se je vršila danes dovoljne konferenca naših gospodarskih, in delavskih krogov glede gospodarskih posledic nove ureditve dobav premoga. Konference so se udeležili zastopniki oblasti, zastopniki naše premogovne industrije, daje predstavniki trgovinskih udruženj, obrtniških udruženj, predstavniki občin v rudarskih revirjih, zastopniki zbornice TOI in ministrom g. dr. Mohoričem na čelu zastopniki Delavske zbornice z g. Filipom Uratnikom na čelu, zastopniki Rudarskega glavarstva z rudarskim glavarjem g. inž. Močnikom na čelu, daje zastopnik TPD g. dr. Vrhuncem, zastopniki drugih rudnikov in pa zastopniki železniških direkcij, g. inž. Finc.

Otvoril je konferenco in imenu Zbornice TOI in v imenu združenja trgovcev za srež Laško, veletrgovec g. Elsbacher, ki je uvedoma pozvali številne navzoče. Naglasil je, da je zbornica TOI sklicala konferenco, da skupno razpravlja o grozeli katastrofi za primer, da se dobave premoga železnici spet reducirajo. Vprašanja dobav se pri nas vedno resujejo na kratico dobo, kar povzroča včne nemire in ogražja v njih eksistenci ne samo delavstvo in premogovno industrijo, marveč vse gospodarski živeli v dravski banovini. Kupna moč je pri nas že skoro polnoma uničena. Danasna konferenca naj bo glasen memento vseh združenj, ki določajo o usodi naše industrije naših socialnih pravic. Žeč, konferenci največji uspeh in v prizakovanju, da podpori zahute naših gospodarskih krogov tudi senatorji in poslanci, je podal besedno prverno gospodarskemu referentu trgovcu v Trbovljah in podpredsedniku Trgovskega gremija ter članu občinske uprave v Trbovljah g. Dinku Pavlinu.

G. Pavlin je v svojem obširnem poročilu uvedoma naglasil, da smatra za svojo dolžnost zahtevali se zbornici TOI, ki je sklicala danes konferenco s čimer nudi priliko, da vse interesirane skupine prebivalstva stvarno razmotrijo položaj, ki je nastal po zadnjih sklepih ministrskega sveta glede zmiranja dobav premoga iz naših rudnikov. Kako se je to pot postopalo pri razdelitvi redukcij na posamezna proizvodnja področja? To moramo na svoje začudenje ugotoviti da je bilo v novem razredu rudnikom v Sloveniji dodeljana dobava 32.320 ton mesечно, na mesto dodeljanih 36.920 ton. S tem se je udeležba dravskih rudnikov na kritiku celotne potrebe železnic na premogu znižala od 27,6% na 25,3%. Od skupnega znižanja dobav v višini 6.140 ton je torej padijo v breme slovenskih rudnikov 4.600 ton ali celih 75% redukcije, medtem ko bi pri enakemernem znižanju kontingenta na vse udeležene rudnike smelo pripasti na slovenske rudnike samo 27,6%. Vidimo torej, da se ni uporabilo isto merilo za rudnike v drugih banovinah, marveč se ju kar tri četrtine redukcije zavito bas na rudnike v dravski banovini.

Ce pogledamo vlogo, ki so jo igrali naši rudniki v letih dobrih konjunktur napravnim, ki se jim vsišuje danes in če mislimo nazaj na vsakokratne borbe, ko so se dolocale redukcije, kakor tudi na obetanja, da so te redukcije končno večjavne, mora večkrat pasti v čti, da je v sedmih letih kotičina dobav za naše rudnike znižana tako rekoč na polovico, to je zanesno preko redukcije konzuma premoga na železnicah in da je največji del redukcij šel v dobro premogovnikom v drugih banovinah, katerim so se dobavne količine celo povečale. Poselito se to vidi, sko primerjamo dobave trboveljske premogokopne družbe. Mesečni kontingent TPD, ki je znašel v letih 1929-30 se 75.000 ton, znaša sedaj samo 28.000 ton. Zaradi sistematičnega zapostavljanja slovenske premogovne industrije je že samo TPD osložljivana za 288.000 ton železniških načrtil letno kar pomeni toliko, da krize nezaposlenosti v trboveljskih rudnikih ne bi bilo, ter bi se naprem sedanjemu staležu delavstva moglo zapositi znatno število novih delavskih moči. Delavstvo je prikazano za 4 do 5 milijonov Din letno na mezdah, položaj podjetij pa postaja nevzdržen ker krajšanje narodnih pomeni znašanje proizvodnje in s tem povečanje storitev stroškov. Favoriziranje rudnikov v Bosni in Srbi je že nekaj let vidno. Vprašamo se, ali se zato reducira v dravski banovini kar naenkrat za 4600 ton, da se jih podeli rudnikom v dravski

in moravski banovini. Vprašamo se, s čim utelejuje in razlagata generalna direkcija državnih železnic tak enostranski postopek. Redukcija dobav, ki so izvršene dosedaj, so izviale močne potrese, so zarezale globoke bradze ne samo med neposredno prizaditim poslovnim svetom v revirjih marveč so v svojih posledicah zavalovalo daleč naokrog in prizadele široke sloje prebivalstva. Vprašamo se tudi, kam naj vodi propagiranje našega socialnega standarda. Mi se že danes gibljemo na skupni meri ekstremne noznosti in če nočemo, da se v naših rudnikih prično odigravati dogodki kot so se že odigrali v nekaterih drugih rudnikih, potem moramo energično zahtevati da se tak način socialnega miniranja naših krajev preneha. S stanjem premogovnikov je ozko zvezan gospodarski položaj re same rudarskih centrov, marveč cele banovine. Zelebi bi tudi pojasnila, kaj je vzrok, da se dobavja trikrat toliko premoga slabši vrste v našem kraju, kakor pa ga more železnicu uporabiti. Ali je že kdaj preračunal, koliko stane slabši premog dobavljen iz notranjosti države do naših kurišnic postavljen na mesto uporabe? Naj se objektivno ugotovi, kdo je interesiran na teh dobavah.

Obširnejši referat g. Vinko Pavlina, iz katerega smo povzeli samo najglavnajše, je bil sprejet z velikim odobravanjem. Stedil je referat tajnika Delavske zbornice g. Filipa Uratnika, ki je enako našteval vse krivice, ki se gode slovenskemu rudarju. Po referatu je nastala živahnega debata iz katere je izvzenila enotna volja, da se morajo prediktati redukcije dobav v rudnikih dravski banovine, če nočemo, da bodo nastopile katastrofalne gospodarske posledice splošnega socialnega značaja.

Resolucija

sprejeta na konferenci podpisanih gospodarskih organizacij in strokovnih združenj ter organizacij delavstva dne 13. avgusta 1935. v Zbornici za TOI v Ljubljani:

Konferenca je prenotirila politiko razdelitve državnih dobav, ki se vodi zadnjih sedem let in je ugotovila, da se pri vsaki novi razdelitvi sistematično zapostavijo rudniki v dravski banovini. V celoti jim je v tem razdelju zmanjšala dobava od 45,2% na 25,3% torej skoraj za polovico po količini in za 55% po cenah. Ta politika je imela že dosedaj posredno učinek ne samo na gospodarske prilike v prizadetih premogovnih revirjih, marveč občuti njene posledice celokupno gospodarstvo dravski banovine. Kljub temu, da se redukcije staleža delavstva kakor tudi zaposlite preostalega delavstva tekomo zadnjih let dosegole katalofalne razmere, gre nova razdelitev v tej smeri zoper korak dalje in ogroža z redukcijami stotine delavstva v njihovi eksistenciji ter grozi, da bo izvedba sprednjih sklepov povzročila ustavitev obratovanja treh velikih rudnikov, ter nadaljnje redukcije v ostalih revirjih. Konferenca je ugotovila, da dočim se zmanjšuje dobava iz dravski banovine, da se istočasno povečuje dobavni kontingenčni drugim revirjem. Konferenca obsoja najodločnejšo tak pristranski postopek in favoriziranje poedinčnih drugih rudnikov na škodo slovenskih rudnikov. Konferenca ugotavlja, da se načela, s katerimi se skuša motivirati redukcijo naših dobav, ne izvajajo napram ostalim rudnikom in da se iz njih prevzema premog, ki je kvantitativno enak v celo slabejši od premoga, ki so bili iz naših krajev iz razloga nekoncilnosti odklonjeni.

Konferenca protestira proti temu, da se hoče s pristranskim postopanjem očekovati naše gospodarske interese in spraviti zoper stotine profesionalnih rudarjev, ki nimajo druge možnosti življenskega obstoja eksistenco in zahteva, da se sprejeti odlok pravne napoldagi ugotovitev in podatkov, vsebovanih v strokovnih poročilih, ki so bili podana na današnji konferenci in v katerih je stvarno prikazana krvitna enostavnost nove razdelitve dobav, takočini reviziji in dejstvuje odpomočno upoštevajoč pri tem naslednja načela:

1. Krajsanje kontingenčov se sme izvršiti le za vse rudnike v državi v enaki meri in na enak način.

2. Ako se želi izločiti slabše vrste premoga, se mora to zelo izvajati pri vseh rudnikih v državi dosledno in enakomerno.

V tem naj se izločeno koldčina dodeli drugim rudnikom istega bazena (n. pr. Kočevje, Velenje trboveljskim rudnikom).

3. Iz oddaljenih revirjev se ima dodeljevati direkcionjam državnim železnicam Ljubljana in Zagreb same one vrste in v eni ikoličini, ki so stvarno najnajvečje potrebne in ki se dajo racionalno uporabiti.

4. Ako je znižanje cen neobhodno potrebno za uravnotežjanje železniških finančnih, ga je treba investiti tako, da bo vsem rudnikom

zmanjšana cena za enake odstotke in da bo onim, ki imajo višje cene, odvzeti več kar kar rudnikom z njih ceno ne pa obratno, kar se je zgodilo sedaj. Ta zahteva je ne samo pravilna, temveč tudi logična.

5. Končno smatra konferenca, da zmiranje cen ne more veljati za nazaj, temveč šele ob dnevu objave sklepa naprej.

Konferenca opozarja, da bi neupoštevanje prednjih načel lahko tudi tudi skrajne nevpoljne politične posledice in zelo smatra, da se ne sme dopustiti, da bi živel narod v prepričanju, da ne veljajo v naši slobodni državi za vse enake pravice in enake dolnosti.

★

Proti sklicu naših rudnikov. Tudi občina Kočevje poteka je z vse odločnostjo nastopila proti nameranemu ukinitvi kočevskega rudnika. V nedeljo je sklicala sejo občinskega odbora, ki so se jo hoteli udeležiti tudi vse rudarji z družinskim članom, pa jih je župan naprosil, da so počakali zunaj. Zbrani množiči je pojasnil težki položaj Kotovcev in okolice obč. odbornik g. Janež Šifrer, ki je tudi prebil na občinski seji soglasno sprejetu rezolucijo, v kateri je podrobno obrazloženo stalište vsega prizadetega prebivalstva, da se kočevski rudnik pod nobenim pogojem ne sme ukiniti, ker bi pomenilo to za mesto in okolico pravo katastrofo. Včeraj dopoldne se je pa zglašila pri banu deputacija zastopnikov vseh rudarskih revirjev iz Slovenije, ki je razložila g. banu obupen položaj v rudarskih revirjih in ga naprosila naj zastavi vse svoj vpliv, da ne pride do redukcij dobav premoga, in tudi ne ukinitve kočevskega in Črnomeljskega rudnika. Župan in poslanci iz prizadetih krajev so se priglasili v avdijenco tudi pri Nj. Vis. knezu načelniku.

Smrt narodne žene

Ljubljana, 13. avgusta.

Na Dolenski cesti je umrla v nedeljo nagle smrtna vdova po vpkopenem sodnem oficijalu gospa Klementina Vončina, starca 82 let. Pokojnica je bila soprga bivšega mestnega svetovalca in sodnega oficijala Valentina Vončina, ki je umrl leta 1923. Njen brat je bil znani akademski slikar Ludvik Grilc, ki je umrl leta 1920. Doma je bila iz Istrije. Bila je zelo dobrodružna, visoko izobražena in armodobra. Velika je bila njena domovinska ljubezen. Zlasti navdušeno je delovala za družbo sv. Cirila in Metoda, ki ji je bila do zadnjega vneta podpornica. Z rodbino pokojnega litijskoga notarja Svetca so jo vezale prijateljske vezi. Njena dobra prijateljica je bila tudi znana podpornica CIMA Ljudmila Roblekova. Slovenski Narod je bil vedno v njeni hrišti, bila je ena najstarejših naših narodnic.

Otrok ni imela. Ko sta postala njena nečaka otroci, ju je ona vzgojila in jima pomagala do eksistence. Bila je jima najboljša krušna mati. Kljub visoki stratotnosti je bila še vedno čila in delavna. Pogreb bo danes ob 14.30 v Dolenski cesti 8t. 14. Bodí ji lahka zemlja!

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes ob 4, 7. in 9. ur

TATARSKA KRI

Vstopnina v parter Din 3.50

Ne delajte razdora!

Ljubljana, 13. avgusta

Prejeti smo:

Zadnji čas je vstalo nekaj nezadovoljencev iz vseh vrst dohodarstvenih uslužencev, ki so proti sedanjemu državnemu odboru. — Ni jasno prav, ker je odbor po neštirih vihgah, načrtih, deputacijah in intervencijah pri merodajnih činiteljih izpostavljal skrajšani delovni čas; da se se na predlog odbora izvajali mesečni prejemki onim na novo sprejetim uslužbenecem, ki so prejemljivi komaj 500 Din mesečno, ki so bili iz naših krajev iz razloga nekoncilnosti odklonjeni.

Konferenca protestira proti temu, da se hoče s pristranskim postopanjem očekovati naše gospodarske interese in spraviti zoper stotine profesionalnih rudarjev, ki nimajo druge možnosti življenskega obstoja eksistenco in zahteva, da se sprejeti odlok pravne napoldagi ugotovitev in podatkov, vsebovanih v strokovnih poročilih, ki so bili podana na današnji konferenci in v katerih je stvarno prikazana krvitna enostavnost nove razdelitve dobav, takočini reviziji in dejstvuje odpomočno upoštevajoč pri tem naslednja načela:

1. Krajsanje kontingenčov se sme izvršiti le za vse rudnike v državi v enaki meri in na enak način.

2. Ako se želi izločiti slabše vrste premoga, se mora to zelo izvajati pri vseh rudnikih v državi dosledno in enakomerno.

V tem naj se izločeno koldčina dodeli drugim rudnikom istega bazena (n. pr. Kočevje, Velenje trboveljskim rudnikom).

3. Iz oddaljenih revirjev se ima dodeljevati direkcionjam državnim železnicam Ljubljana in Zagreb same one vrste in v eni ikoličini, ki so stvarno najnajvečje potrebne in ki se dajo racionalno uporabiti.

4. Ako je znižanje cen neobhodno potrebno za uravnotežjanje železniških finančnih, ga je treba investiti tako, da bo vsem rudnikom

pregristi proti obstojučim državnim pravilom, podpira tudi vsega magistrat in organizacij, ki jih sestopa na sestankih v mestni poslovodstveni.

Mnogo koristnejše bi bilo, če bi zvezna gledala na to, da se odpravijo nadzore ter da bi se doseganje izplačevanja, katero so v zastopi nad eno lotu, kaže pa, da podpira dobitnike v državnem delu. Odbor poziva vse člane, da ne nasenljajo raziskovanjem.

ELITNI KINO Matica

Tel. 21-24 Tel. 21-24
Samo še danes ob 4, 7½ in 9¾ ur
premiera očitnega filma
Brigitta Helm Willy Fritsch

NA OTOKU

Paramontov žurnal

Novo sportno letalo v Ljubljani

Ljubljana, 13. avgusta.

Včeraj okrog 14 je pristalo na ljubljanskem letališču novo letalo predsednika ljubljanskega Aerokluba in industrije g. Rada Hribarja, ki je priletel iz Londona.

Novo letalo, ki je znakome Comper-Swift in je opremljeno z motorjem Pobjoy, ki razvija 80 HP, je menda najmanjje v Jugoslaviji, saj znaša razpetino njegovih kril komaj 7 metrov, dolgo pa je samo 4,6 m, in visoko 1,75 m. Enosedežnik in izrazito sportsko letalo. Ceprav je tako majhno, je pa sposobno za daljše poletne, saj znaša njegov akcionski radij 1200 km in je lahko v zraku v neprerognem poletu okrog 6 ur. Letalo je leseno, konstruirano je pa tako izvrstno, da le lahko dvigne do višine 6.500 m, a brzine doseže na uro povprečno 200 km, maksimalno pa 240.

G. Rado Hribar se je v nedeljo opoldne dvignil z letališča Limpne v Angliji, prelepel nato Canal na Manche in po predpisih dvakrat obkrožil Francosko letališče Inglewerter, kar je znak, da je prelepel morsko ozmo med Anglijo in Francijo. Iz Inglewerta je poletel nad Ostende, odtod v Bruselj, iz Bruslja pa v Kóln, kjer je pristal. Tam so pregledali tudi listine in jih viditali, nato pa je nadaljeval polet nad krasno Rheinsko dolino in dalje iz Mainza do Frankfurt. V Frankfurtu je prenadel, v poledenje

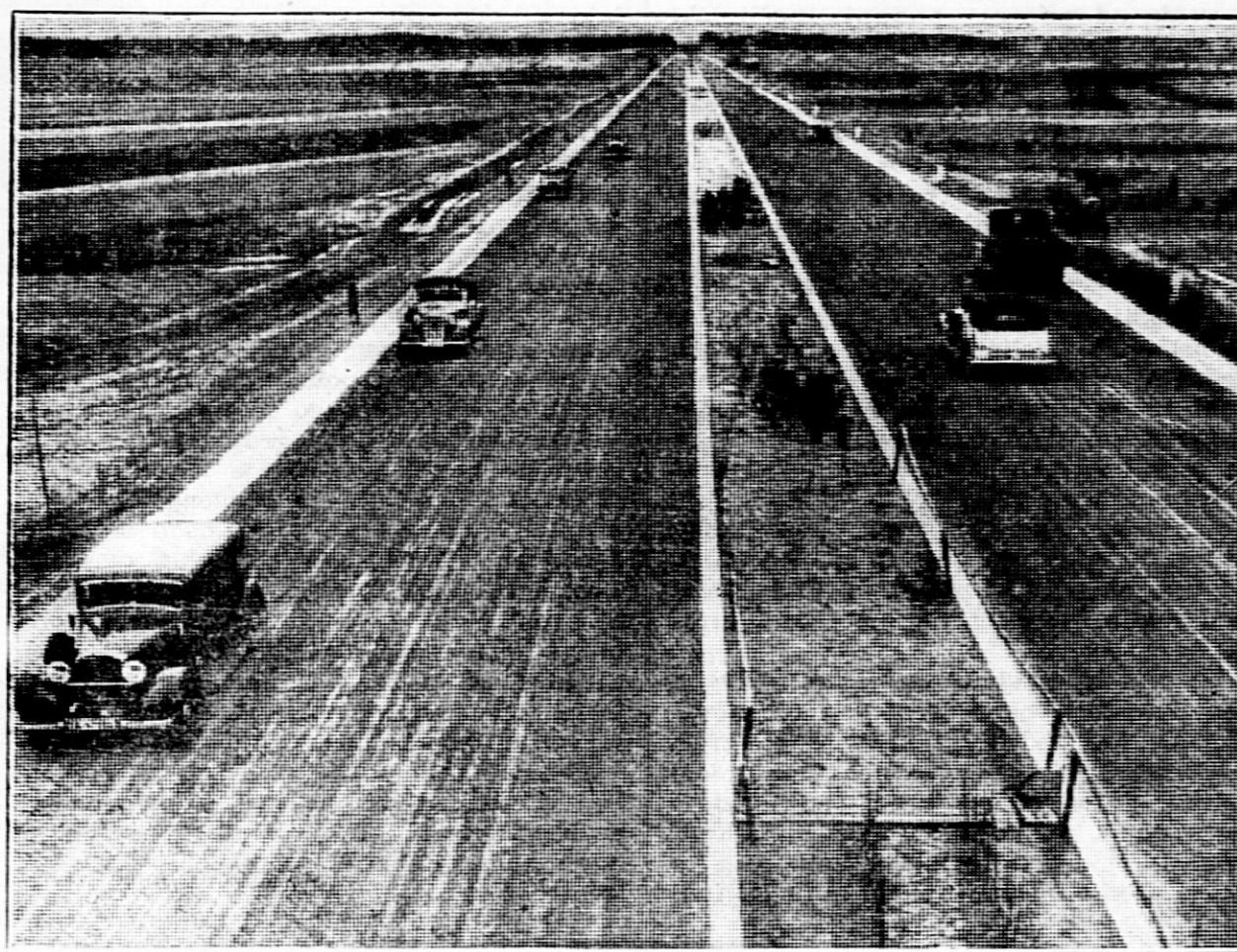
Po cesti Adolfa Hitlerja

S polnim avtobusom 83 km na uro. — Lepa harmonija med delom narave in človeka.

Ljubljana, 13. avgusta.
Kar ustavil bi se človek na tej širni, gladki, lepi cesti in občudoval bi jo, iz žaljev in potnih srag priklicano, iz trdne vere v bodočnost, v človeka in njegovo znamenje nad zlom poročeno, to široko, iz mračne preteklosti v svetlo prihodnost vedelo pot, po kateri se voziš, kakor z letalom po zraku lahno, zibajoče, brez strahu, brez nevarnosti. Avtomobil se kar izgubi na nji. V težkem avtobusu smo se vezili po nji in šele ko smo zavili z nje na navadno cesto, smo pogledali na ure in spoznali, da je šlo povprečno hitrostjo 83 km na uro. Poln avtobus in 83 km! Po naših cestah bi pomenila tako hitrost konec avtobusa in polomljene kosti. Tam smo se pa samo lahno zibali in žal nam je bilo, da je bilo te prijetne vožnje tako hitro konec. Po eni strani v eno, po drugi v drugo smer hite avtomobili drug za drugim, stirje bi lahko vozili vstopic po vsaki strani in še bi imeli dovolj prostora, nobenega ogibaja, nobenega srečavanja, za volanom sedišči in počivaš, ker ti ni treba paziti, kdaj boš moral zaviti še bolj k robu ceste, da bo vozil mimo težko naložen tovorni avto,

človeka, njegove volje, njegovega duha, njegove misli. Rame so morale biti tu zasekane materi naravi, toda skrbna človeška roka jih je sama zacelila, ko je zasadiła tu grmeček, tam dreesce, tu zasejala zeleno travo, tam prizola ruso, da je ostalo vse lepo, srcu in ocetu prijetno. Treba je pa bilo prilagoditi naravni izoblikovanosti pokrajine visoke nasipe in oster zarezane, prehodi morajo biti mehki, da ostrina ne moti očesa. Počasi je šlo, da je moral prijeti mnogo rok, večkrat so bili potrebeni s svojimi izkušnjami in našveti. In veselje je bilo delati z njimi, ker so pokazali vsi enako navdušenje, ko je šlo za ustvaritev harmonije med delom človeka in narave.

Včet mesec je šlo za to delo, obenem pa so pa že pripravljali pogoditev in zasedati vseh goličev, kar so jih morali zasekat v naravo. Treba je bilo ustvariti lepo zaokroženo silko gozda, livade in polja, kakor si sledi ob progi Frankfurt-Darmstadt. Od Frankfurta teče proga kakih 15 km skozi gozd, kjer prevladujo barovec in pečenca tla. V gozdove so tu zarezane lavade in vso to progo so pozivili z listnimi

kdaj boš moral zmanjšati hitrost, da te ne vrže čez jamo ali da te ne zanese na ostrem ovinku s ceste.

Z Nemčijo se je odprla z otvoritvijo prvega odseka državne avtomobilske ceste nova doba prometa. Te ceste ne bodo samo tehnično popolne, temveč tudi izredno lepe. Tu ne gre za lepoto, ustvarjeno z običajno vrtinarsko umetnostjo, temveč z oblikovanjem pokrajine, ko človek vidi, razvija in stopnjuje to, kar je dala pokrajini narava sama. Nikjer ne vidiš tako jasno, kako lepo lahko harmonira delo človeškega razuma in roke z delom največje umetnice-narave. Da ni mogoč v prilikovju navadnih cest na to bujno živo modernega prometa bi človek mislil, da jo je potegnila narava sama čez svoje zeline lavade, skozi gozdove, preko rek in potokov iz neskončnosti v neskončnost. Naravo so vzel za podlagu, ko so utirali novi avtomobilske cesti pot, naravo so vprašali za svet, kako in kod naj bo speljana, naravi so pustili vse, kar je izrazito njenega, a tam, kjer so morali poseti v njeno kraljestvo, so storili to z veliko ljubeznijo in globokim zmislom za harmonijo. Zato bodo podenici odseki velikega omrežja teh najmodernejsih avtomobilskih cest tako različni med seboj, kakor so različne pokrajine, po katerih bodo tekli. Ceste ob Rhenu bodo drugačne od onih v Vzhodni Prusiji ali Gornji Bavarski.

Clovek nehoti obstane in se spoštivo prikloni pred veličino tega novega dela človeškega razuma in rok. Če si izgubil že vso vero vase in človeka, če te je naša nemirna doba s svojimi pretresljaji že takoj razjedla, ki si obupal nad vsem, da ne vidiš nobenega izhoda več iz splošnega kaosa naših dni, se ti mora na taj cesti zjemaniti pogled, mora se ti vrniti vera v moč

tim drevjem. Kjer pa prevladuje peščen svet brez gozdrov, so zasadili nizke borovec. Dalje proti Darmstadtu preide gozdni svet v polje in naenkrat ti uide pogled tja v daljavo, kjer te pozdravi gorska cesta. Tu mora ostati vse odprt, ob cesti so zasadili samo počinka drevesa in grmiča. Tako je nastala nekakšna zvezza med gozdovi pri Frankfurtu in Darmstadtu. Pred Darmstadtom pa prevladuje zopet borovec, toda je vse preprečeno z žicami električnih daljnovidov. Tu so upoštevali to tehnično nujnost in jo prizkali v vsej njeni mogočnosti.

Posebno važnost so poslagali na vsej progi na pas, potegnjem po sredi ceste. Tu je zasajeno listnatno in iglasto dreve vedenino v skladu z okolico. Važna je tudi trava, ki so jo zasejali povsod tam, kjer je bilo treba ublažiti preoster ali prenagel prehod od dela narave k delu človeške roke. Zasejali so samo one vrste trave, ki v peščeni zemlji dobro uspevajo. Z veliko ljubeznijo in razumevanjem je bilo storjeno to delo, a trud ni bil zaman, moderna tehnika je tu globoko zasadila lopato, toda njeni sledovi so tako zagajeni, da narava nikjer preveč ne trpi. To je poglavje zase pri gradnji modernih avtomobilskih cest, na prvi pogled brez večje važnosti, v resnici pa nič manj važno, kakor tehnična stran gradnje same. Človek naših dni se ne more zadovoljiti samo s strojem in daljnovidom, njegovo marsikdaj preutrujeno oko nujno zahteva tudi estetski užitek.

Boj tračnice proti cesti je dobojevan. Frankfurt na Mainu, gospodarsko in prostozemljepisno središče rhein-mainškega ozemlja, že od nekdaj križiše velikih trgovinskih in prometnih žil, postane tudi važno križišče državnih avtomobilov. Mora se ti vrniti vera v moč

Lion Feuchtwanger:

zvezde še vse strune prvega dne. Seveda, majhne braggotinice, ki so ga takrat tako neizreceno dražile — obrekliči so trdili o njih, da so sledovi neke grde bolezni — te je zdaj zakrivala s pudrom in barvilom. Starja žena? Takrat je bila tako otočna, tako elegična! Ni se mu zasmajela v obraz, ni zacepatila z nogami in zakričala, celo denarjani zahtevala. Mar je kaj slutila? Pa tudi če bi bila mirna kakor endinovno jaganje, stare žene on ni mogel ljubiti. On, Eberhart Ludvik, ne! V tem primeru bi se mogel takoj vrniti k svoji zoprijevovalnji, preskrbetti deželi drugrega dediča in živeti v miru z Bogom, cesarjem in svojim parlamentom.

Seve, klicala ga je Lux, Eberhart Lux, in strune so pole kakor prvega dne. In rogala se je dejelnim stanovom, ki so hoteli iz njenih grofičnih vasi, izgnati žide, njene žide, izmed katerih je imel vsak ob delavnikih več pameti v samem mezinu, nego vse stanovi skupaj ob nedeljah v glavi. In kako brezobzorno je brila norce iz glupo strupene, robate zahteve dejelnih stanov; svoj živ dan se ni poznal druge tako bistromenne in veselle ženske, ne stare, ne mlade, od Turčije tja do Pariza. Od Svedske tja dolni do Neaplja. Bilo je vendarle dobro, če ji ni rekel nič točnega.

Njene sive oči so bile pri vsej svoji mirnosti še vedno enako nepremagljivo zapestive, kakor pred dvajsetimi leti. Njene orehovo rjavci lasje še niso bili izgubili svojega odtenka in v ujenem glasu so

bilečki cest, kakor je že zdaj v železniškem in zračnem prometu. Prva državna avtoproga vodi stozni krasen frankfurtski mestni gozd. Kmalu se bo videl od tod orjaški hangar za Zeppelin, ki ga zgradi na novem frankfurtskem letališču, da bodo v bodoti železnica, avtobus in letalo še temeje zvezani. Iz Darmstadtja vozijo zaenkrat še avtobusi po državni cesti, po krasni gorski cesti proti Mannheimu in Heidelbergu, toda kmalu bo odvrgna avtomobilaka cesta tudi na tej progi.

Cesta Adolfa Hitlerja med Frankfurtom in Darmstadtom, ta prvi člen v verigi novega najmodernejšega cestnega omrežja v Nemčiji, se ne da izkupno opisati, treba jo je videti, voziti se po nji. Šele potem boš razumel, kaj pomeni taka cesta za gospodarstvo in kulturni razvoj naroda, kako široke poglede odpira v bodočnost države, koliko veselja do dela in upanja v še boljšo vlogo omahujocim in maločasnim. V deku je spas človeštva,

samo delo nas lahko reži iz vedno bujje, vedno neznojnje letargije, v katero je nas pahnila nešrečna svetovna vojna. A tu vidis najlepše sadove usvarjajočega dela, tu je resičen napredek. Čisto vseeno, je kdo je pokrenil to delo, kdo je zasadil prvo lopato in po kom je dobila ta preko vseh rek, potokov, močvirij, gozdov, goličic, železniških prog in navadnih cest speljana, samo motornim vozilom nomenjena cesta ime, važno je samo to, da že drve po nji avtomobili, da že teče sama počasi naprej. Besede so prazne, stvarno je samo delo. A dela ne smejo zavirati nobene politične strasti, ne sme se mi zoperstavljati častih lepuost, moralna pokvarjenost in nesposobnost morata pasti pred njim. Prej ali slej bodo morali povsod vzeti vaje v roke tisti, ki znajo organizirati in navdušiti ljudske množice za velika dela in ki so v moralnom pogledu legitimirani za voditelje.

J. Z.

ni kazni. Ker pa v Belgiji nimajo krvnika in ker usmrijo zločince na glijotini, bo v Liege poklican pariški krvnik Deibler, če bi kralj ne pomilostil Danseja.

Fotografija namestu naslova

Mlad Holandec se je napotil nedavno v nizemsko Indijo, kjer je dobil službo. Tik pred odhodom se je pa seznanil v Amsterdamu z lepim dokletom, ki mu je dalo za slovo svoje fotografijo. Fant je pa njen naslov izgubil in ni vedel, kako bi si pomagal. Bil je do učes zanj, a ljubezen je iznjedrljiva. V glavo mu je šinila srečna misel. Napisal je nečno ljubavno pismo in na kuerto v je načelil fotografijo svoje izvoljenke, ker je bil naslov izgubil. Priprsal je tudi prošnjo, naj amsterdamska pošta poskuša dostaviti pismo po fotografiji. V prošnji je bilo rečeno, da gre za ženitno ponudbo, torej za večno zadevo.

Clovek bi mislil, da bo romalo tako pisno naravnost v koči pa ni bilo tako. Na amsterdamski pošti so prijazni, videni gospodje, ki so se na najbrž spomnili, kako je bilo, ko so bili sami mladi in zanjibljeni; zato so pomagali zanjibljenemu fantu najti izvoljenko. Objavili so njeni fotografijo v listih in javno pozvali dokleta, naj se javi. ker jo čaka tam daleč za morjem sreča. Kmalu se je zglašil na poštnem ravateljstvu dekle in dvignil pismo s svojo fotografijo.

Ciganski kongres

Pokroviteljica ciganov je Sara, ki jo proslavljajo vsako leto z velikim kongresom vedno v drugi državi in drugem mestu, kar odgovarja njihovi tradiciji. Letos imajo ciganji kongres v južnonačrščanskem mestu St. Marielemer, ki se je izpremenilo v veliko cigansko taborišče. V mestu je zbranih nad 100.000 ciganov in oblasti imajo z njimi hude pregavice. Treba je to ogromno manjšo ciganov prehraniti, kar ni bolj lahko. Prve dni je bil na programu post in molitve, potem je pa zmagala ciganska kri in začela se velike svečanosti.

Med ciganji je tudi mnogo premožnih mož, ki se niso pripeljali s klijuseti, temveč z modernimi avtomobili. Dočim se mora vedena cigani skrivati pred orozniki, ker imajo na vesti mnogo grehov, žive ti moderni ciganji v blagostanju po velikih mestih, kjer se pečajo večinoma s trgovino. Njihove žene nosijo dragocene nakite in oblike po najnovnejši modi. Vidimo torej, da se tudi ciganji modernizirajo.

Detectiv tat

Stara resnica je, da postane človek sumljiv, če je preveč pridilen. Zato se mnogi ljudje pri delu ne pretegnejo. Tako je bilo tudi z nepeči privatnega detektiva Noela Scoffera v Ameriki. Mož je bil takoj spreten detektiv, da se je redko pripeljal, da bi ne pojasmil drzne tativne, posebno če je šlo za dragulje. O njegovem uspešnem delovanju so krožile celo zgodbje in imenovali so ga Belgijski nazvali »belgijski satir«, ki je bil obošen na smrt in ki so ga Belgijski nazvali »belgijski satir iz doline de Chevreuse«. Ta bivši duhovnik je postal odpadni cerkev, najprej je bil kabaretni pevec, potem je pa začel izdajati zakotni listi. Umoril je svojo mater in zaročenko, po zločinu se je pa mirno odpeljal iz Francije v svoje rojstno mesto Liege.

Zločinec je bil prepričan, da ga belgijski oblasti ne bodo izročili francoskim. Zato je v cerkveni kolegiji, kjer je bil vzgojen, in tu je cincino umoril starega predstojnika. Bil je seveda obošen na smrt in njegovu zagovorniku si še vedno zaman prisadeval preprostil mladega kralja, da bi ga pomilostil. Leopold III. ima prav, ko trdi, da bi avtomatično nadaljevanje pomilovanja zločinov skoraj vplivalo na druge zločince, saj bi vsakemu morilcu zadostoval kupiti vojni listek do Bruslja, pa bi ušel zaslužen.

legi na blazinico, ta grdi umazani mož in skrival, da je koščene brezkrivne roke, v kaftanu. Bil je zaspan ob vojnje in oči so mu lezle skupaj, ko je z dobrodušnim, nekoliko porogljivim nasmejem opazoval svojega tovariša. Jožef Süss, krepak, gladko obarč mož, oblečen po najnovnejši modi, skoraj gizdalinsko, je sedel vzvratnac in sledil z nemirimi, bistrimi, urmimi pogledi vsaki podrobnosti kraje, zavite še vedno v rahel dež.

Izak Landauer je nosil židovski kroj, paese, čepico, kaftan, redko rdečo kozjo brado, deloma že sivo. Da, imel je celo židovski znak, uveden v vojvodini pred sto leti, lovski rog s črko S. Ceprav bi nobenemu uradu gotovo ne prišlo na misel zahtevati kaj takega od uglednega, vplivnega moža, ki je užival veliko naklonjenost vojvode in baronice. Izak Landauer je bil židovski kroj, imel je vedno rad tegata Josefa Süssa Oppenheimerja, ki mu je veselje do življenja tako nengnano odsevalo iz velikih, nemirnih, okroglih oči. To je bilo torej novo pokolenje. On, Izak Landauer, je videl v življenju neprimerno ved beznic v židovskih učitah, nego razkošnih palac mogočnih. Videl je bedo, nesmag, preganjanje, pozare, smrt, zatiranje, zadnje zdihljaje. Videl je pa tudi razkošje, razuzdanost, samo voljo, moč in vzvišenost.

Na policijo priljene meščanin psička. Na ulici sem ga našel, najbolj ga je izgubila razstresena drama,

— Kako pa veste, da ga je izgubila boljša drama?

— Zelo enostavno. — Po vseh učitah, kadar sva boda, se je ustavil pred vsemi trgovino z domačimi klobukli.

Stara ženska?

Še med potjo v Nesslach je odpadal tudi drugača slika. Nova, mlada ogrska plesalka, ki je bila prispevala pred dobrim tednom v Ludwigsburg, naj bi se takoj napotila v lovski gradec Grom in Turki! Pošteno si bo izplaknil ta pruski posest iz telesa.

3.

Vojvodskega Würtemberškega dvorni upravitelj Izak Simon Landauer, je bil v Rotterdamu, kjer je bil sklenil na račun pfalskega grofa nekakšne kupčije na kredit s holandsko vzhodno indijsko družbo. Iz Rotterdama ga je klical nujni sel grofice Würbenove nemudoma nazaj v Wildbad in grofici. Spotoma se je sestal s svojim trgovskim prijateljem Josegom Süssom Oppenheimerjem, pfalskim višjim dvornim upraviteljem in obenem komornim upravnikom duhovnega deželnega kneza v Kölnu. Josef